

OSMISMĚRKA

Jaký zvyk se koná v podvečer prvního máje? ... (tajenka)

S P A K Ć I L H I C D Á C D L
K R K I N O N Á S T R A H A E
A E Ć N Y E F T C A Ž T R L K
N Z A T N K Ř I V T Á O U K Í
D E L E S E T O N V K N P Á L
Á R O R L Á V A K A I M Í N H
L V Z N T Á R Y J L B E Ć B O
R A I E K D K L A P O T V O R
O C K T A Ć É N É S R B B M A
E E R V I K E O I K E L R B R
T A K T Á R Ć P E M A I L A O
E K A R D L E Y E K Y Ř D Š Z
M Š N A Ě J H P M L J Š K T M
N A K R Ě T U Ř A S E N K A Ě
I T C D R U Ž I Ć K A P S A R

ADRENALIN AEROBIK APERITIV BAŠTA BOMBA CIHLIČKA CITÁT ČEPEL DĚJEPIS
DRUŽIČKA DRŽÁK EMAIL HLÁVKA CHRUP INTERNET IZOLAČKA JATKY KAPSA
KÁVOVAR KOŘEN KVADRANT LÉKÁRNA LÉKAŘKA METEOR MYŠKA NÁKLAD
NÁSTRAHA NOTES OBLAK OBRAZ OFINA OTVOR REZERVACE ROHLÍK ROZMĚR
ŘASENKA SKANDÁL SMYČKA SPLAV STŘELNICE ŠATIČKY TAŠKA TEMNOTA UTĚRKA

Zátorské listy

Domov Hostomice - Zátor

Červen 2025

Máme tady léto! Započalo letním slunovratem 21. června. Těž si můžeme všimnout, že jsou nejdelší dny v roce, kdy utíkáme před ostrým sluníčkem, zatahujeme žaluzie a chladíme se limonádou. Zatímco jeden se opaluje před bytovkou, druhý se schovává pod slunečníkem, ale všichni dohromady máme radost, že můžeme být na vzduchu a těšit se z bujné zeleně v našem parku. Dozrávají třesně, jahody, rybíz...no prostě klasicky všechno naráz a nás brzy čeká melounová oslava. Zahradníci sklízí první okurky, kedlubny, hrášek a všechno nás to stojí plno vody, protože je sucho. Platí ještě dnes staré pranostiky, co myslíte? „Netřeba o déšť prositi, přijde hned, jak začneme kositi“.

Užívejte července, drazí!

Lidová písnička s panem Kubcem

Umělecká agentura KUBEC je na kulturní scéně již od roku 1992.

Petr Kubec společně s Petrou Škorpíkovou, svému širokému publiku pravidelně nabízí autorské, hudebně komponované pořady, různých žánrů a období. Na své si přijde třeba milovník Karla Hašlera a písní staropražského podsvětí, nabízí se také procházka historii muzikálu a známých hitů až k současnosti. A podobnou výzvou může být divákovi cesta dějinami dalších hudebních žánrů, jako je hudba populární, filmová či toulka lidovou a moravskou písní. V nabídce jsou také pořady s vánoční a velikonoční tematikou. Aktivně se podílí na mnoha společenských akcích a městských slavnostech. Ve spolupráci s hudebním vydavatelstvím Platon vydal CD s názvem „Tmavomodrý svět“ s novou aranží písní Jaroslava Ježka.

OLYMPIÁDA

"ODROSTLÉ HOLKY"

18. ČERVNA

Význam včely v přírodě

Význam chovu včel nespočívá pouze v získávání včelích produktů a jejich následném zpracování. Uvádí se, že včelí produkty (med, propolis, pyl, vosk, mateří kašička, včelí jed) tvoří jen jednu desítinu užité hodnoty včel.

Nenahraditelná úloha včel

Hlavní a nezastupitelnou roli hraje včela v přírodě jako **opylovač kulturních a planě rostoucích rostlin**. Včela je převážným opylovačem mnoha rostlinných druhů. Kdyby z naší přírody vymizely včely, vymizely by současně s nimi desítky druhů rostlin, které jsou na opylování včelou závislé, což by mělo neblahý vliv i na člověka. Studie dokládají, že **zhruba jedna třetina toho, co člověk konzumuje, by neexistovala bez opylovací činnosti včel**.

V naší středoevropské oblasti je asi 20 % všech rostlin opylováno větrem - takové rostliny nazýváme větrosnubné. Pro jejich pěstování nejsou nutné opylovači, ale na opylování včelou reagují pozitivně, jako např. kukuřice. Mezi tyto rostliny dále patří všechny druhy obilovin - pšenice, ječmen, oves, žito, z plodových dřevin například ořešák vlašský. **Až 80 % rostlin je ale odkázáno na přenos pylu hmyzem**, kde hraje nejdůležitější roli včela medonosná. Jedná se především o:

- ovocné dřeviny jako jabloně, hrušně, švestky, třešně, meruňky, ale i angrešt, maliny a jahody
- zemědělské kulturní plodiny jako např. olejniny (řepka, hořčice, slunečnice)
- všechny pícniny (různé druhy jetelů, vojtěšky, které slouží jako krmivo pro dobytek)
- mrkev, okurky, dýně, tykve i melouny vykazují po opylení včelami výrazně lepší úrodu
- trnky, hloh a luční porosty
- okrasné květiny
- divoce žijící rostliny, jako jsou lesní bobuloviny nezbytné pro život lesních zvířat a ptáků

Kdyby k těmto rostlinám neměl hmyz přístup, byla by násada plodů nulová nebo mizivá. Připomeňme si, co objevitel opylovací činnosti hmyzu, Konrad Sprengel, napsal v roce 1811 o včelách: *"Včely jsou mnohem užitečnější tvorové, než se doposud myslelo, patří k nejúžasnějším a nejnepostradatelnějším domácím zvířatům. Zaslouží si mnohem více pozornosti, než jsme jim věnovali jako producentům medu a vosku, protože pracují na našich polích a zahradách."*

Opylovačů ubývá a hrozí krize

V posledních desetiletích ale dochází v Evropě i u nás k významnému poklesu opylovačů v krajině. Tento jev je logicky doprovázen **úbytkem druhové rozmanitosti a pestrosti přírody**. Důvodem jsou **změny krajiny spojené s rostoucí chemizací a intenzifikací zemědělské výroby**, dále různé negativní vlivy chorob a škůdců. Svou roli také hraje nedostatečná potravní nabídka způsobená zejména **pěstováním zemědělských monokultur**. Ekologové a zemědělci se tímto problémem začali zabývat a snaží se odvrátit hrozbu v podobě porušení ekologické rovnováhy v důsledku mizení včel z krajiny.

Nejnovější výzkum navíc prokázal, že **včela aktivně odfiltruje škodlivé látky z nasbíraného nektaru**. Jde o zbytky pesticidů, těžké kovy a rezidua nejrůznějších škodlivin. Činí tak, aby medné zásoby pro zimní přežití včelstva byly co nejkvalitnější. Odfiltrované látky jsou poté shromažďovány v jedovém aparátu včely. **Proto ani med z ekologicky zatížených oblastí není nijak škodlivý.**

Pomoci opylovačům může každý

Jedním z východisek, které může člověk uplatnit i doma na své zahradě, je **podpora včelí pastvy**. Podpořit pastvu pro opylovače lze několika způsoby:

- vyséváním nektarodárných a pylodárných rostlin (svazenka, komonice, slunečnice aj.),
- nepoužíváním pesticidů a ponecháním neobdělaných ploch nebo zakládáním druhově rozmanitých záhonů.

Včela jako symbol pracovitosti

Včela je také zaslouženým symbolem píle, pracovitosti a neúnavnosti. Létavky se dokážou vydat za dobrou snůškou i několikrát denně. U průměrně silného včelstva lze naměřit fotobuňkami v česně kolem sta tisíc odletů a přiletů za den. Jedna včela během **jednoho vylétnutí navštíví často 50 a více květů**. Poté má naplněný medný váček a může se vrátit zpět do úlu. Potřebuje ale 20 naplnění, aby snesla jeden gram nektaru. To odpovídá návštěvě zhruba 1 000 květů. Z jednoho gramu nektaru vznikne po odpaření vody jen 1/3 gramu medu, takže **na jeden gram medu je nutných asi 3 000 návštěv květů**. Spotřeba medu jednoho včelstva se udává asi 60 kg, k tomu patří ještě množství, které včelař včelám odebere. Včelstvo musí navštívit milióny květů. Spotřeba medu jednoho včelstva se udává asi 60 kg, k tomu patří ještě množství, které včelař včelám odebere. Včelstvo musí navštívit milióny květů, aby přestálo svůj boj o existenci a mělo dostatečné zásoby medu na zimu.

Včelám vděčíme za mnohé

I když to nelze považovat za přímý ekonomický zisk, včely jsou odpovědné za udržení naší květeny a my jim máme být co vděční za neustálé obnovování bohatství květů v naší přírodě. A právě tato služba přírodě tvoří podstatu významu chovu včel. Je to činnost, která se nedá nijak změřit nebo finančně vyčíslit. Je to práce, kterou včelaři bez nároku na finanční odměnu věnují všem.

Skutečnou odměnou je jim za to pak pocit společenské užitečnosti, který plyne právě z péče o zachování druhové rozmanitosti přírody a udržení kvalitních podmínek života na Zemi.

